

AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE

VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2009

1. VERDIENSTE

	2009		2008	
	Bruto R miljoen	Netto R miljoen	Bruto R miljoen	Netto R miljoen
WESENSVERDIENSTE REKONSILIASIE				
VOORTGESETTE BEDRYWIGHEDA				
Netto wins vir die jaar toeskryfbaar aan ekwiteithouers		2 827		6 508
Plus/(minus):				
– Netto waardedaling van beleggings, bates en klandisiewaarde	442	442	(15)	(8)
– Wins met die verkoop en herstrukturering van beleggings	(24)	(21)	(1 665)	(1 627)
– Netto (oorskot)/verlies met verkoop van eiendom, aanleg en toerusting	3	2	(114)	(138)
– Nie-wesensverdienste items ingesluit by geëkwiteerde verdienste van geassosieerde maatskappye en gesamentlike ondernemings	(117)	(82)	(208)	(184)
Wesensverdienste van voortgesette bedrywighe		3 168		4 551
BEËINDIGDE BEDRYWIGHEDA				
Netto wins vir die jaar toeskryfbaar aan ekwiteithouers		42 503		3 385
Plus/(minus):				
– Wins met die uitkering van beleggings	(40 805)	(40 805)	–	–
– Nie-wesensverdienste items ingesluit by geëkwiteerde verdienste van geassosieerde maatskappye	(223)	(206)	86	55
Wesensverdienste van beëindigde bedrywighe		1 492		3 440
Totale wesensverdienste van voortgesette en beëindigde bedrywighe		4 660		7 991
			2009	2008
			Sent	Sent
VERDIENSTE PER AANDEEL				
Wesensverdienste per aandeel				
– Basies			987.7	1 692.8
Voortgesette bedrywighe			671.5	964.1
Beëindigde bedrywighe			316.2	728.7
– Verwater			954.8	1 649.0
Voortgesette bedrywighe			659.2	928.3
Beëindigde bedrywighe			295.6	720.7
Verdienste per aandeel				
– Basies			9 607.9	2 095.7
Voortgesette bedrywighe			599.2	1 378.7
Beëindigde bedrywighe			9 008.7	717.0
– Verwater			9 570.4	2 048.9
Voortgesette bedrywighe			584.6	1 339.5
Beëindigde bedrywighe			8 985.8	709.4

Verdienste per aandeel

In die bepaling van verdienste per aandeel en wesensverdienste per aandeel is die geweege aantal uitgereikte aandele, naamlik 471 798 001 (2008: 472 052 993), in berekening gebring na aftrekking van tesourie-aandele asook aandele deur Die Remgro Aandeletrust en sekere geassosieerde maatskappye gehou.

Verwaterde verdienste per aandeel

In die berekening van verwaterde verdienste per aandeel en verwaterde wesensverdienste per aandeel is die geweege aantal uitgereikte aandele aangepas vir die geagte verwateringseffek van die aanbiedinge aanvaar deur deelnemers van die Remgro Aandeletrust en die Remgro Ekwiteitsvereffende Aandeleproeireg-skema, maar nog nie gelewer nie.

1. VERDIENSTE (vervolg)

VERDIENSTE PER AANDEEL (vervolg)

Verwaterde verdienste per aandeel (vervolg)

Die lewering van skema-aandele aan deelnemers sal geag word 'n uitgifte van aandele te wees. Aangesien die markwaarde (billike waarde) van die aandele op die datum van lewering sal verskil van die aanbodwaarde, sal die aantal aandele wat daardie verskil verteenwoordig, geag word 'n uitgifte van gewone aandele sonder teenprestasie te wees. Hierdie toegerekende aandele bedra 115 156 (2008: 1 908 925) en is bygetel by die geweegde aantal aandele ten einde die verwateringseffek te bereken.

Sommige filiaal- en geassosieerde maatskappye het soortgelyke bestuursaansporingskemas sowel as ander instrumente wat in die toekoms tot 'n verwatering van dié maatskappye se verdienste aanleiding kan gee. Ten einde Remgro se verwaterde verdienste per aandeel van voortgesette bedrywighede te bereken, is R57 miljoen (2008: R151 miljoen) en R68 miljoen (2008: R159 miljoen) teen onderskeidelik wesensverdienste en verdienste verreken ten einde die potensiële verwateringseffek te verantwoord. Onderskeidelik R97 miljoen (2008: R24 miljoen) en R98 miljoen (2008: R23 miljoen) is teen wesensverdienste en verdienste verreken, ten einde die potensiële verwateringseffek op verdienste van beëindigde bedrywighede te verantwoord.

2. EIENDOM, AANLEG EN TOERUSTING

	Grond en geboue R miljoen	Masjinerie en toerusting R miljoen	Voertuie R miljoen	Kantoor- toerusting R miljoen	Totaal R miljoen
Drawaarde op 1 April 2007	791	1 353	265	32	2 441
Kosprys	1 199	2 581	429	47	4 256
Opgelope waardevermindering	(408)	(1 228)	(164)	(15)	(1 815)
Toevoegings	225	187	49	3	464
Vervreemdings	(5)	(2)	(6)	(1)	(14)
Waardevermindering	(30)	(188)	(31)	(2)	(251)
Besighede verkry	–	1	–	–	1
Oordrag na bates gehou vir verkoop	(40)	(19)	(12)	–	(71)
Ander	(45)	40	2	1	(2)
Drawaarde op 31 Maart 2008	896	1 372	267	33	2 568
Kosprys	1 320	2 740	421	51	4 532
Opgelope waardevermindering	(424)	(1 368)	(154)	(18)	(1 964)
Toevoegings	113	263	83	4	463
Vervreemdings	(2)	(2)	(7)	–	(11)
Waardevermindering	(34)	(203)	(31)	(3)	(271)
Besighede verkry	–	–	7	–	7
Ander	(56)	56	–	–	–
Drawaarde op 31 Maart 2009	917	1 486	319	34	2 756
Kosprys	1 377	3 015	489	53	4 934
Opgelope waardevermindering	(460)	(1 529)	(170)	(19)	(2 178)

	2009	2008
Waardeverminderingkoerse is soos volg:	%	%
Geboue	0 – 50	0 – 50
Masjinerie en toerusting	3½ – 100	3½ – 100
Voertuie	4 – 33½	4 – 33½
Kantoor-toerusting	5 – 33½	5 – 33½

Bates met 'n boekwaarde van R4 miljoen (2008: R3 miljoen) dien as sekuriteit vir verpligtinge onder verbandlenings, bruikhuur- en afbetalingskredietooreenkomste.

Die registers met volledige besonderhede van grond en geboue is vir insae deur lede of hul gevolmagtigdes beskikbaar by die geregistreerde kantore van die maatskappye aan wie die eiendom behoort.

3. BIOLOGIESE LANDBOUBATES

Ingesluit by nie-bedryfsbates:

Rekonsiliasie van drawaarde aan die begin en einde van die jaar	Suikerriet-wortels R miljoen	Suikerriet-plante R miljoen	Ander R miljoen	2009 R miljoen	Suikerriet-wortels R miljoen	Suikerriet-plante R miljoen	Ander R miljoen	2008 R miljoen
Saldo's op 1 April	27	25	15	67	55	22	14	91
Billike waarde aanpassing	6	2	1	9	14	27	1	42
Oordrag na bates gehou vir verkoop	–	–	–	–	(28)	(16)	–	(44)
Ander	–	–	–	–	(14)	(8)	–	(22)
Saldo's op 31 Maart	33	27	16	76	27	25	15	67

Die hoeveelhede op 31 Maart is soos volg:

Suikerrietwortels (ha)	3 649	3 654
Suikerrietplante (ha)	3 649	3 654
Ander (ha)	1 754	1 787

Ingesluit by bedryfsbates:

Rekonsiliasie van drawaarde aan die begin en einde van die jaar	Teelboenders en eiers R miljoen	Braaikuikens R miljoen	2009 R miljoen	Teelboenders en eiers R miljoen	Braaikuikens R miljoen	2008 R miljoen
Saldo's op 1 April	213	156	369	160	109	269
Toevoegings	729	3 578	4 307	576	2 810	3 386
Afname deur oeste	(700)	(3 559)	(4 259)	(526)	(2 775)	(3 301)
Billike waarde aanpassing	3	10	13	3	12	15
Saldo's op 31 Maart	245	185	430	213	156	369

4. BELEGGINGSEIENDOMME

	Kosprys R miljoen	2009 Opgelope waarde- vermindering R miljoen	Netto waarde R miljoen	Kosprys R miljoen	2008 Opgelope waarde- vermindering R miljoen	Netto waarde R miljoen
Grond	3	–	3	3	–	3
Geboue	31	–	31	30	–	30
	34	–	34	33	–	33

Rekonsiliasie van drawaarde aan die begin en einde van die jaar	Grond R miljoen	Geboue R miljoen	2009 R miljoen	Grond R miljoen	Geboue R miljoen	2008 R miljoen
Saldo's op 1 April	3	30	33	3	29	32
Toevoegings	–	1	1	–	1	1
Saldo's op 31 Maart	3	31	34	3	30	33

Die Suid-Afrikaanse beleggingseiendom is gedurende die 2008 finansiële jaar deur 'n onafhanklike, gekwalifiseerde waardeerder volgens markinligting gewaardeer. Buitelandse beleggingseiendom is gedurende die 2006-jaar waardeer deur 'n onafhanklike, gekwalifiseerde waardeerder. Die billike waarde van die beleggingseiendom, BTW uitgesluit, is R345 miljoen (2008: R345 miljoen).

Geen waardevermindering is op beleggingseiendom voorsien nie aangesien al die bates beduidende reswaardes het. Die oorblywende nuttige leeftyd van die bates word op 50 jaar beraam.

Die registers met volledige besonderhede van beleggingseiendom is vir insae deur lede of hul gevolmagtigdes beskikbaar by die geregistreerde kantore van die maatskappye aan wie die eiendom behoort.

5. ONTASBARE BATES

	2009			2008		
	Kosprys of waardasie R miljoen	Opgelope waardedaling/ amortisasie R miljoen	Netto waarde R miljoen	Kosprys of waardasie R miljoen	Opgelope waardedaling/ amortisasie R miljoen	Netto waarde R miljoen
Klandisiewaarde	347	–	347	345	–	345
Handelsmerke en ander	144	(97)	47	154	(91)	63
	491	(97)	394	499	(91)	408
Amortisasiekoerse is soos volg:					2009	2008
Handelsmerke en ander					%	%
					5 – 100	5 – 100
Rekonsiliasie van drawaarde aan die begin en einde van die jaar	<i>Klandisie-waarde</i> R miljoen	<i>Handelsmerke en ander</i> R miljoen	2009 R miljoen	<i>Klandisie-waarde</i> R miljoen	<i>Handelsmerke en ander</i> R miljoen	2008 R miljoen
Saldo's op 1 April	345	63	408	342	71	413
Amortisasie	–	(11)	(11)	–	(12)	(12)
Besighede verkry	4	–	4	2	–	2
Ander	(2)	(5)	(7)	1	4	5
Saldo's op 31 Maart	347	47	394	345	63	408

Klandisiewaarde word jaarliks vir enige moontlike waardedalings getoets, en vir dié doel word dit toegedeel aan die onderskeie kontantgenererende eenhede soos hieronder aangedui.

	Rainbow Chicken Beperk en sy filiale	Tsb Sugar Holdings (Edms) Beperk en sy filiale	Wispeco Holdings Beperk en sy filiale	2009 Totaal
Klandisiewaarde toegedeel (R miljoen)	292	39	16	347
Basis vir waardasie van kontantgenererende eenhede		Waarde in gebruik	Waarde in gebruik	Waarde in gebruik

R287 miljoen van die klandisiewaarde wat betrekking het op Rainbow Chicken en sy filiale hou verband met die verkryging van Vector Logistics (Edms) Beperk in 2005. In die bepaling van die waarde in gebruik van die kontantgenererende eenheid waaraan die klandisiewaarde toegedeel is, is die volgende aannames gemaak:

Diskontokoers	13.5%
Groeiakoers	5.0%
Tydperk	5 jaar

Sensitiwiteitsanalise van die aannames gebruik in die toets vir waardedaling van klandisiewaarde:

Aanname	Beweging	Waardedaling
Diskontokoers	+5%	Nul
Groeiakoers	–5%	Nul

Gedurende die jaar onder oorsig het geen waardedaling van klandisiewaarde plaasgevind nie.

6. BELEGGINGS – GEASSOSIEERDE MAATSKAPPYE
(Bylae B & C)

	2009			2008		
	Genoteer R miljoen	Ongenoteer R miljoen	Totaal R miljoen	Genoteer R miljoen	Ongenoteer R miljoen	Totaal R miljoen
Aandele – teen kosprys	9 075	3 530	12 605	9 182	6 930	16 112
Ekwiteitsaansuiwering	7 763	3 385	11 148	7 483	19 538	27 021
Drawaarde	16 838	6 915	23 753	16 665	26 468	43 133
Langtermynlenings	–	42	42	–	42	42
	16 838	6 957	23 795	16 665	26 510	43 175
Markwaardes van genoteerde beleggings	18 904		18 904	22 147		22 147
Direkteurswaardasies van ongenoteerde beleggings		11 407	11 407		82 286	82 286
Markwaardes en direkteurswaardasies	18 904	11 407	30 311	22 147	82 286	104 433
Oorskot van markwaardes en direkteurswaardasies bo drawaarde van beleggings:						
– toeskryfbaar aan ekwiteithouers			6 516			61 258
– toeskryfbaar aan minderheid			–			–
			6 516			61 258

'n Wesentlike gedeelte, naamlik R3 052 miljoen (2008: R72 010 miljoen), van die direkteurswaardasies van ongenoteerde beleggings hierbo is gebaseer op die beurspryse van onderliggende genoteerde aandele wat deur die betrokke ongenoteerde beleggings gehou word.

Rekonsiliasie van drawaarde aan die begin en einde van die jaar	2009 R miljoen	2008 R miljoen
Drawaarde op 1 April	43 175	33 033
Wisselkoersverskille met omrekening van drawaarde aan die begin van die jaar na jaareindkoers	(418)	2 003
<i>Inkomste van geassosieerde maatskappye behou</i>	3 492	4 100
Belang in netto toedeelbare wins van geassosieerde maatskappye	4 947	7 230
Dividende ontvang van geassosieerde maatskappye	(1 526)	(3 297)
Wisselkoersverskille met omrekening vanaf gemiddelde koers na jaareindkoerse	71	167
Geëkwiteerde bewegings op reserwes	(530)	(154)
Lenings terugbetaal	–	(147)
Vervreemdings/kapitaalvermindering	(78)	(236)
Beleggings gemaak	29	3 411
Herstrukturering van belang in Unilever	–	1 167
Ontbondeling van BAT	(21 432)	–
Waardedaling van beleggings	(438)	–
Ander	(5)	(2)
Drawaarde op 31 Maart	23 795	43 175

AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE

VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2009

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
7. BELEGGINGS – GESAMENTLIKE ONDERNEMINGS (Bylaag B)		
Ongenoteerde aandele – teen kosprys	284	97
Ekwiteitsaansuiwering	(201)	(34)
Drawaarde	83	63
Langtermynlenings	1	1
	84	64
Direkteurswaardasies van ongenoteerde beleggings	84	64
Oorskot van direkteurswaardasies bo drawaarde van beleggings:		
– toeskryfbaar aan ekwiteitshouers	–	–
– toeskryfbaar aan minderheid	–	–
	–	–
Rekonsiliasie van drawaarde aan die begin en einde van die jaar		
Drawaarde op 1 April	64	8
Wisselkoersverskille met omrekening van drawaarde aan die begin van die jaar na jaareindkoers	26	10
<i>Verliese van gesamentlike ondernemings erken</i>	(155)	(25)
Belang in netto toedeelbare verliese van gesamentlike ondernemings	(141)	(20)
Dividende ontvang vanaf gesamentlike ondernemings	(2)	–
Wisselkoersverskille met omrekening vanaf gemiddelde koers na jaareindkoerse	(12)	(5)
Geëkwiteerde bewegings op reserwes	(1)	(11)
Lenings aangegaan/(terugbetaal)	–	(7)
Beleggings gemaak	150	89
Drawaarde op 31 Maart	84	64
Die groep se belang in die resultate, bates en laste van gesamentlike ondernemings is soos volg:		
Wins/(verlies)	(141)	(20)
Verkope	113	71
Bates	176	124
Laste	154	66

Die groep se belang in kapitaalverpligtinge van gesamentlike ondernemings beloop R8 miljoen (2008: R11 miljoen).

8. BELEGGINGS – ANDER
(Bylaag B)

	2009			2008		
	Genoteer R miljoen	Ongenoteer R miljoen	Totaal R miljoen	Genoteer R miljoen	Ongenoteer R miljoen	Totaal R miljoen
Beleggings – ander						
Aandele – beskikbaar						
vir verkoop	4 651	91	4 742	8 483	68	8 551
Markwaardes van genoteerde						
beleggings	4 651		4 651	8 483		8 483
Direkteurswaardasies van						
ongenoteerde beleggings		91	91		68	68
Markwaardes en						
direkteurswaardasies	4 651	91	4 742	8 483	68	8 551
Rekonsiliasie van drawaarde van beleggings beskikbaar					2009	2008
vir verkoop aan die begin en einde van die jaar					R miljoen	R miljoen
Saldo's op 1 April					8 551	6 245
Billike waarde aanpassings vir die jaar					(4 205)	2 258
Beleggings gemaak					431	48
Vervreemdings					(35)	–
Saldo's op 31 Maart					4 742	8 551

9. AFTREEVOORDELE

Balansstaatverpligtinge		
Aftreevoordele	(9)	(91)
Na-aftrede mediese voordele	(147)	(138)
	(156)	(229)
Balansstaatbates	100	103
Aftreevoordele	9	10
Omskrewedydrae-fonds werkgewersurplus**	91	93
Netto omskrewevordeel na-aftredevrepligting	(56)	(126)
Verteenwoordig deur:		
Aftreevoordele (verwys aantekening 9.1)	–	(81)
Na-aftrede mediese voordele (verwys aantekening 9.2)	(147)	(138)
Omskrewedydrae-fonds werkgewersurplus**	91	93
	(56)	(126)
Inkomstestaat		
Aftreevoordele*	5	2
Na-aftrede mediese voordele	13	10
Uitgawe/(inkomste)	18	12

* Verwys na aantekening 23 op bladsy 97.

** Die omskrewedydrae-fonds werkgewersurplus was ingesluit onder “Debiteure en korttermynlenings” in die 2008 finansiële state.

9. AFTREEVOORDELE (vervolg)

9.1 Aftreevoordele

Van die maatskappy se filiale het verskeie omskreevoordeel-pensioenfondse, omskreebydrae-pensioenfondse en omskreebydrae-voorsorgfondse wat onafhanklik van die finansies van die groep privaat geadminestreer word. Al die fondse word deur die Wet op Pensioenfondse, 1956 (soos gewysig), beheer. Alle besoldigde werknemers is verplig om lidmaatskap van een van die fondse te aanvaar.

Die omskreevoordeel-pensioenfondse word elke derde jaar vir statutêre doeleindes deur onafhanklike aktuarisse volgens die metode vir geprojekteerde kredieteenhede waardeer. Die jongste aktuariële waardasies van hierdie fondse is tussen 31 Maart 2005 en 31 Maart 2008 gedoen.

	Balansstaat				Inkomstestaat	
	Billike waarde van fondsbates R miljoen	Huidige waarde van befondsde verpligtinge R miljoen	Onerkende aktuariële (winste)/verliese R miljoen	Pensioen-fonds-surplus-beperking* R miljoen	Bedrag in balansstaat erken R miljoen	Ingesluit in personeelkoste R miljoen
Saldo's op 1 April 2007	771	(767)	(45)	(34)	(75)	
Huidige dienskosse	–	(3)	–	–	(3)	3
Rente	–	(44)	–	–	(44)	44
Verwagte opbrengs op bates	52	–	–	–	52	(52)
Surplus-beperking benutting	–	–	71	(79)	(8)	8
Amortisasie van aktuariële (winste)/verliese	–	–	1	–	1	(1)
Bydraes	8	–	–	–	8	–
Wisselkoersverskille	64	(80)	4	–	(12)	–
Voordeelbetalings	(83)	83	–	–	–	–
Aktuariële bewegings:						
fondsverpligting	–	(34)	34	–	–	–
Aktuariële bewegings:						
fonsbates	63	–	(63)	–	–	–
Saldo's op 31 Maart 2008	875	(845)	2	(113)	(81)	2
Huidige dienskosse	–	(2)	–	–	(2)	2
Rente	–	(54)	–	–	(54)	54
Verwagte opbrengs op bates	66	–	–	–	66	(66)
Surplus-beperking benutting	–	–	(47)	32	(15)	15
Bydraes	79	–	–	–	79	–
Wisselkoersverskille	(88)	108	(13)	–	7	–
Voordeelbetalings	(43)	43	–	–	–	–
Aktuariële bewegings:						
fondsverpligting	–	53	(53)	–	–	–
Aktuariële bewegings:						
fonsbates	(171)	–	171	–	–	–
Saldo's op 31 Maart 2009	718	(697)	60	(81)	–	5

* Die pensioenfondssurplus word nie as 'n bate in die balansstaat erken nie aangesien die surplusverdelingsproses kragtens die Pensioenfondswetgewing nog nie afgehandel is nie.

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
9. AFTREEVOORDELE (vervolg)		
9.1 Aftreevoordele (vervolg)		
Bedrag van fondsbates verteenwoordig deur belegging in entiteit se eie finansiële instrumente	6	20
Werklike opbrengs op fondsbates	(105)	115
Aansuiwering vir ondervinding op befondsde verpligtinge	3	(21)
Verwagte bydraes tot aftreefondse vir die jaar geëindig 31 Maart 2010: R9 miljoen		

	Aantal	Aantal
Aantal lede	7 870	7 425
Samestelling van fondsbates	%	%
Kontant	7.16	6.81
Ekwiteit	21.23	22.48
Effekte	1.80	1.67
Eiendom	1.15	1.39
Internasionaal	68.66	67.65
	100.00	100.00

Belangrikste aktuariële aannames op balansstaatdatum

Diskontokoers	6.50 – 9.25	6.50 – 9.62
Verwagte opbrengskoerse op fondsbates*	6.76 – 10.25	6.43 – 10.25
Toekomstige salarisverhogings	6.25 – 7.25	6.25 – 7.25
Toekomstige pensioenverhogings	3.00 – 5.25	3.50 – 6.25
Inflasiekoers	5.25	6.25

* Die verwagte opbrengs op fondsbates is bepaal met verwysing na die verwagte langtermynopbrengste op ekwiteit, kontant en effekte.

Fondsgeskiedenis van die huidige en vorige 3 jaar	2009 R miljoen	2008 R miljoen	2007 R miljoen	2006 R miljoen
Billike waarde van fondsbates	718	875	771	722
Huidige waarde van befondsde verpligtinge	(697)	(845)	(767)	(633)
Surplus/(tekort)	21	30	4	89

9. AFTREEVOORDELE (vervolg)
9.2 Na-aftrede mediese voordele

	Balansstaat				Inkomstestaat
	Billike waarde van fondsbates R miljoen	Huidige waarde van befondsde verpligtinge R miljoen	Onerkende aktuariële (winste)/verliese R miljoen	Bedrag in balansstaat erken R miljoen	Ingesluit in personeelkoste R miljoen
Saldo's op 1 April 2007	35	(146)	(18)	(129)	
Huidige dienskoste	–	(3)	–	(3)	3
Rente	–	(11)	–	(11)	11
Verwagte opbrengs op bates	3	–	–	3	(3)
Amortisasie van aktuariële (winste)/verliese	–	–	1	1	(1)
Voordeelbetalings	–	1	–	1	–
Aktuariële bewegings	(1)	6	(5)	–	–
Saldo's op 31 Maart 2008	37	(153)	(22)	(138)	10
Huidige dienskoste	–	(5)	–	(5)	5
Rente	–	(13)	–	(13)	13
Verwagte opbrengs op bates	3	–	–	3	(3)
Amortisasie van aktuariële (winste)/verliese	–	–	2	2	(2)
Bydraes	–	2	–	2	–
Voordeelbetalings	(2)	4	–	2	–
Aktuariële bewegings	(4)	(29)	33	–	–
Saldo's op 31 Maart 2009	34	(194)	13	(147)	13
				2009	2008
				R miljoen	R miljoen
Bedrag van fondsbates verteenwoordig deur belegging in entiteit se eie finansiële instrumente				2	2
Werklike opbrengs op fondsbates				(1)	2
Verwagte bydraes tot aftreefondse vir die jaar geëindig 31 Maart 2010: R14 miljoen					
				Aantal	Aantal
Aantal lede				959	987
				2009	2008
Fondsgeskiedenis van die huidige en vorige 3 jaar	R miljoen	R miljoen	R miljoen	R miljoen	R miljoen
Billike waarde van fondsbates	34	37	35	16	
Huidige waarde van befondsde verpligtinge	(194)	(153)	(146)	(121)	
Surplus/(tekort)	(160)	(116)	(111)	(105)	
				2009	2008
Samestelling van fondsbates				%	%
Kontant				16.00	3.00
Ekwiteit				81.00	92.00
Effekte				3.00	5.00
				100.00	100.00

	2009 %	2008 %
9. AFTREEVOORDELE (vervolg)		
9.2 Na-aftrede mediese voordele (vervolg)		
Belangrikste aktuariële aannames op die balansstaatdatum		
Diskontokoers	8.25 – 9.00	8.75 – 9.00
Verwagte opbrengskoerse op fondsbates*	10.00	9.75
Jaarlikse verhoging in gesondheidsorgkoste	5.25 – 7.25	5.50 – 7.50

* Die verwagte opbrengs op fondsbates is bepaal met verwysing na die verwagte langtermynopbrengste op ekwiteit, kontant en effekte.

	2009 Toename R miljoen	2009 Afname R miljoen
Die effek van 'n 1%-beweging in bogenoemde verwagte jaarlikse verhoging in gesondheidsorgkoste is soos volg:		
Na-aftrede mediese verpligting	34	27
Huidige dienskosse en rente op verpligting	2	2

10. **BELASTING**

10.1 **Uitgestelde belasting**

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
Uitgestelde belastingaanspreeklikheid	825	1 454
Eiendom, aanleg en toerusting	359	334
Ontasbare bates	10	13
Voorraad	152	109
Voorsienings	(61)	(68)
Biologiese landboubates	38	26
Beleggings (direk in ekwiteit verantwoord)	372	1 027
Belastingverliese	(25)	(38)
Toekomstige kapitaalwins belasbaar	32	35
Ander	(52)	16
Uitgestelde belastingbate	(10)	(4)
Eiendom, aanleg en toerusting	21	(2)
Voorraad	4	–
Voorsienings	(2)	(2)
Belastingverliese	(25)	–
Ander	(8)	–
Netto uitgestelde belasting	815	1 450

Die beweging tussen begin- en eindsaldo van uitgestelde belasting kan soos volg ontleed word:

Begin van die jaar	1 450	1 081
Koersverandering	–	(25)
Soos per inkomstestaat	(14)	79
Direk in ekwiteit	(621)	315
	815	1 450

Geen uitgestelde belasting word voorsien op tydelike verskille wat verband hou met beleggings in filiaalmaatskappye en gesamentlike ondernemings nie, aangesien Remgro die dividendbeleid van dié maatskappye beheer en gevolglik ook die omkeer van die tydelike verskille beheer.

Uitgestelde belasting op kapitaaldistribusies ontvang vanaf 1 Oktober 2001 tot 30 September 2007 word teen 14.0% voorsien weens die promulgasie van terugwerkende belastingwetgewing.

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
10. BELASTING (vervolg)		
10.2 Belastingverliese		
Beraamde belastingverliese wat beskikbaar is vir verrekening teen toekomstige belasbare inkomste	118	189
Aangewend om uitgestelde belastingbate te skep	(36)	(135)
	82	54
Die berekende kapitaalverliese op 31 Maart, wat teen toekomstige kapitaalwinste van die maatskappy aangewend kan word, bedra R3 906 miljoen.		
10.3 Sekondêre belasting op maatskappye (SBM)		
Die SBM-krediete op 31 Maart, wat teen toekomstige dividendbetalings aangewend kan word, bedra		
– Die maatskappy	3 260	76
– Filiaalmaatskappye	2 595	2 970
Onbenutte SBM-krediete	5 855	3 046
Remgro se geskiedenis van dividende ontvang teenoor gewone dividende betaal dui daarop dat sy SBM-krediete oor tyd toeneem. Dit is dus onwaarskynlik dat Remgro se SBM-krediete in die afsienbare toekoms teen gewone dividende betaal aangewend sal word, en geen uitgestelde belastingbate is dus geskep vir dié maatskappy se onbenutte SBM-krediete nie.		
10.4 Belasting in inkomstestaat		
GEKONSOLIDEERD		
Lopend	261	313
– huidige jaar – Suid-Afrikaanse normale belasting	246	290
– Belasting op kapitaalwinst	2	17
– Buitelandse belasting	7	8
– vorige jaar – Suid-Afrikaanse normale belasting	255	315
	6	(2)
Sekondêre belasting op maatskappye – lopend	21	27
Uitgestel – huidige jaar	–	56
– vorige jaar	(10)	1
– koersverandering	–	(13)
– belasting op kapitaalwinst	(4)	35
	268	419
DIE MAATSKAPPY		
Sekondêre belasting op maatskappye – lopend	686	–
10.5 Rekonsiliasie van effektiewe belastingkoers van die maatskappy en sy filiale met standaardkoers		
Effektiewe belastingkoers	21.6	12.9
Verlaging/(verhoging) in standaardkoers as gevolg van:		
Vrygestelde dividendinkomste	7.9	2.3
Nie-belasbare kapitaalwinste	0.6	13.5
Ander nie-belasbare inkomste	2.0	3.6
Buitelandse belasting	(2.7)	(1.7)
Vorige jaar belasting	0.2	–
Koersverandering	–	0.4
Toekomstige kapitaalwinst betaalbaar	0.1	(1.2)
Sekondêre belasting op maatskappye	(1.7)	(0.8)
Standaardkoers	28.0	29.0

AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE

VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2009

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
11. VOORRAAD		
Grondstowwe	326	333
Klaarprodukte	516	549
Onvoltooide werk	3	12
Verbruiksgoedere	66	59
	911	953

12. DEBITEURE EN KORTTERMYNLENINGS

	DIE MAATSKAPPY		GEKONSOLIDEERD	
	2009 R miljoen	2008 R miljoen	2009 R miljoen	2008 R miljoen
Handelsdebiteure (bruto)	6	3	1 241	1 184
Minus: Voorsiening vir waardedalings	–	–	(45)	(44)
Handelsdebiteure (netto)	6	3	1 196	1 140
Dividende ontvangbaar	–	–	389	–
Vooruitbetalings en ander	–	–	214	152
Lenings – Filiaalmaatskappye	12 793	2 310	–	–
	12 799	2 313	1 799	1 292

Debiteure met 'n drawaarde van R42 miljoen (2008: R32 miljoen) het sekuriteit aan die groep verskaf. Lenings aan filiaalmaatskappye is onversekerd, dra geen rente nie en is op aanvraag terugbetaalbaar.

Bewegings op die voorsiening vir waardedalings van handelsdebiteure is soos volg:

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
Saldo's op 1 April	44	49
Voorsiening vir waardedalings op debiteure	13	8
Debiteure gedurende die jaar as oninbaar afgeskryf	(9)	(3)
Ongebruikte bedrae teruggeskryf	(1)	(11)
Ander	(2)	1
Saldo's op 31 Maart	45	44

Gedurende die jaar is slegte skulde van R21 miljoen (2008: R11 miljoen) afgeskryf. Die ander klasse bates binne debiteure en korttermynlenings bevat geen bates waarop waardedalings gemaak is nie. Vir verdere inligting verwys na aantekening 31.

13. AFGELEIDE INSTRUMENTE

Die volgende wesentlike afgeleide instrumente het bestaan op 31 Maart:

Bates	2009			2008		
	Valuta- waarde miljoen	Vooruit- waarde R miljoen	Billike waarde R miljoen	Valuta- waarde miljoen	Vooruit- waarde R miljoen	Billike waarde R miljoen
<i>Buitelandse valutakontrakte</i>						
Koop: VSA-dollar	–	–	–	11.7	95.0	8.8
Ander	–	–	–	2.0	26.2	2.5
Verkoop: VSA-dollar	18.1	186.6	9.3	–	–	–
			9.3			11.3
<i>Ander afgeleide instrumente</i>						
Suikertermynkontrakte			–			0.3
Soja-opsiekontrakte			2.0			–
Valuta-opsiekontrakte			4.3			7.0
			6.3			7.3
			15.6			18.6

13. AFGELEIDE INSTRUMENTE (vervolg)

Die volgende wesentlike afgeleide instrumente het bestaan op 31 Maart:

Laste	2009			2008		
	Valuta- waarde miljoen	Vooruit- waarde R miljoen	Billike waarde R miljoen	Valuta- waarde miljoen	Vooruit- waarde R miljoen	Billike waarde R miljoen
<i>Buitelandse valutakontrakte</i>						
Koop: Euro	3.5	3.5	–	1.0	11.6	1.1
VSA-dollar	89.3	85.8	3.6	0.1	1.3	0.1
Verkoop: VSA-dollar	–	–	–	5.3	42.6	0.8
			3.6			2.0
<i>Ander afgeleide instrumente</i>						
Kommoditeit-opsiekontrakte			2.1			–
Valuta-opsiekontrakte			10.5			–
Rentekoers veranderinge			1.7			–
Soja-opsiekontrakte			–			1.3
			14.3			1.3
			17.9			3.3
					2009 R miljoen	2008 R miljoen

14. BATES GEHOU VIR VERKOOP

Tsb Sugar het op 31 Januarie 2007 'n ooreenkoms vir die verkoop van sekere bates ingevolge 'n grondhervormingstransaksie aangegaan. Die effektiewe datum van die Tenbosch-transaksie was 1 April 2007. Die tweede fase van die grondhervormingstransaksie is tans in proses en gevolglik is die bates wat ingevolge dié ooreenkoms verkoop gaan word geklassifiseer as gehou vir verkoop en waardeer ingevolge die vereistes van IFRS 5.

Besonderhede van die bates geklassifiseer as gehou vir verkoop is soos volg:

Bates	2009	2008
Eiendom, aanleg en toerusting	59	71
Biologiese landbou Bates	60	44
Voorraad	–	1
Verskeie ander netto bates	57	89
	176	205

15. BELEGGING IN GELDMARKFONDSE

Geldmarkfondsbeleggings word in die volgende buitelandse valuta gehou:

VSA-dollar (2009: \$80 miljoen; 2008: \$Nul)	766	–
Britse pond (2009: £13 miljoen; 2008: £Nul)	181	–
Euro (2009: €50 miljoen; 2008: €Nul)	631	–
	1 578	–

Beleggings in geldmarkfondse hou verband met beleggings in aandele in JP Morgan likiditeitsfondse, spesifiek die Sterling Gilt Liquidity, die US Treasury Liquidity en die Euro Government Liquidity fondse. Die portefeuljes van die fondse op 31 Maart 2009 bestaan uit staatseffekte met vervaldatums van tot een jaar en bank terugkoop-ooreenkomste wat likiditeit op aanvraag verseker omdat die aandele in die fondse op aanvraag daagliks teruggeroep mag word. Uitkerings vanaf die fondse word as dividendinkomste verantwoord. Daar kleef baie lae risiko aan hierdie instrumente en dit verskaf daaglikse likiditeit, maar kan nie as kontant en kontantekwivalente geklassifiseer word nie aangesien die individuele onderliggende instrumente binne die fondse nie aan die afloopvereistes van IAS 7: Staat van Kontantvloei voldoen nie. Hierdie beleggings word as ekwiteitsinstrumente beskou en gekategoriseer as “finansiële instrumente gehou teen billike waarde deur wins en verlies”.

AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE

VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2009

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
16. KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE		
Kontant by die kern	4 389	3 273
Bedryfsfiliale	661	661
	5 050	3 934
Die kontant word in die volgende valuta gehou:		
Suid-Afrikaanse rand	1 513	1 201
Britse pond	118	2 733
VSA-dollar	2 283	–
Euro	946	–
Switserse frank	190	–
	5 050	3 934
Op jaareinde het kontant en kontantekwivalente rente verdien teen effektiewe rentekoerse wat wissel tussen 9.25% en 10.86% (2008: 10.85% en 10.95%) per jaar by plaaslike finansiële instellings en tussen 0.03% en 5.30% (2008: 5.20% en 5.45%) per jaar in die buiteland.		
Kontant en kontantekwivalente word verteenwoordig deur:		
Verenigde Koninkryk skatkiswissels	41	2 557
Verenigde State skatkiswissels	772	–
Duitse tesourie-instrumente	157	–
Lopende rekeninge en geldmarkinstrumente	4 079	1 376
Kontant	1	1
	5 050	3 934
Op jaareinde is die groep se kontant soos volg belê by finansiële instellings met die volgende Moody's-kredietgradering (tensy anders aangedui):		
Aaa	970	2 648
Aa1	–	100
Aa2	1 051	–
Aa3	27	98
A1	1 063	–
Baa1	1 475	1 087
F1+ (Fitch kredietgradering)	463	–
Kontant op hande	1	1
	5 050	3 934
17. AANDELEKAPITAAL EN AANDELEPREMIE		
Aandelekapitaal		
Gemagtig		
512 493 650 gewone aandele van 1 sent elk	5.1	5.1
40 506 352 B-gewone aandele van 10 sent elk	4.1	4.1
	9.2	9.2
Uitgereik		
439 479 751 (2008: 449 003 606) gewone aandele van 1 sent elk	4.4	4.5
35 506 352 (2008: 35 506 352) B-gewone aandele van 10 sent elk	3.5	3.5
	7.9	8.0

AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE

VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2009

	2009 Aantal aandeel	2008 Aantal aandeel
17. AANDELEKAPITAAL EN AANDELEPREMIE (vervolg)		
Beweging van die gewone aandeel van 1 sent elk vir die jaar:		
Totale aantal aandeel uitgereik op 1 April	449 003 606	448 802 207
Aandeel uitgereik	–	201 399
Aandeel gekanselleer	(9 523 855)	–
Totale aantal aandeel uitgereik op 31 Maart*	439 479 751	449 003 606

* Sluit in tesourie-aandeel deur volfiliaalmaatskappy gehou.

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
Aandelepremie		
Beweging van die aandelepremierekening vir die jaar:		
Saldo op 1 April	37	–
Aandeel uitgereik	–	37
Aandeel gekanselleer	(37)	–
Saldo op 31 Maart	–	37

Elke gewone aandeel dra een stem.

Elke B-gewone aandeel dra tien stemme.

Aantal aandeel deur 'n volfiliaal in tesourie gehou en aandeel deur Die Remgro Aandeletrust gehou (gewone aandeel van 1 sent elk): 3 500 000 (2008: 11 972 555).

By 'n algemene vergadering van aandeelhouers wat op 7 Oktober 2008 gehou is, is 21 000 000 Remgro gewone aandeel onder die beheer van Remgro se raad geplaas as 'n spesifieke magtiging vir doeleindes van uitreiking en toekenning van sodanige Remgro gewone aandeel aan deelnemers in die Remgro Ekwiteitsvereffende Aandelegroei-skema (die "SAR-skema") in ooreenstemming met die bepalings van die reëls van die SAR-skema.

Besonderhede met betrekking tot die aandele-skemas en die huidige jaar se aanbiedinge word in aantekening 25 en die verslag van die raad van direkteure verstrek.

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
18. RESERWES		
18.1 Samestelling van reserwes		
Die maatskappy:		
Behoue verdienste	159	2 255
Filiaalmaatskappy en gesamentlike ondernemings	29 523	31 102
Billike waarde reserwe	3 389	6 977
Ander reserwes	314	1 586
Behoue verdienste	25 820	22 539
Geassosieerde maatskappy:		
Ekwiteitsreserwes	8 642	25 340
	38 324	58 697
Statutêre nie-verdeelbare reserwes ingesluit by	11	518
Ander reserwes	11	11
Ekwiteitsreserwes	–	507

18. RESERWES (vervolg)

18.2 By die onderskeie reserwes hierbo is daar reserwes ingesluit wat ontstaan uit omrekening van buitelandse valuta

	Ander reserwes R miljoen	Ekwiteits- reserwes R miljoen	Behoue verdienste R miljoen	2009 Totaal R miljoen	2008 Totaal R miljoen
Saldo's op 1 April	1 167	4 565	511	6 243	3 881
Wisselkoersaanpassings gedurende die jaar	(82)	(351)	(3)	(436)	2 362
Oordrag van ekwiteitsaansuiwering	(12)	71	(59)	–	–
Gerealiseer na die inkomstestaat	(1 050)	(4 285)	(507)	(5 842)	–
Saldo's op 31 Maart	23	–	(58)	(35)	6 243
				2009 R miljoen	2008 R miljoen

19. LANGTERMYNLENINGS

Rentedraende lenings

Versekerde langtermynlenings dra rente teen effektiewe rentekoerse tussen 9.37% en 13% (2008: 9.37% en 15%) per jaar en is terugbetaalbaar oor 'n tydperk wat wissel van vier tot tien jaar

Hierdie verpligtinge is verseker deur bates met 'n boekwaarde van R56 miljoen (2008: R48 miljoen).

Netto aanspreeklikhede ingevolge verskeie gekapitaliseerde bruikhure en afbetalingskredietooreenkomste, betaalbaar in maandelikse, kwartaallikse en jaarlikse paaiemente teen wisselende rentekoerse per jaar bedra

Hierdie verpligtinge is verseker deur aanleg, masjinerie en toerusting met 'n boekwaarde van R4 miljoen (2008: R3 miljoen).

Verskeie onversekerde lenings met wisselende termynen en rentekoerse

	204	202
	4	3
	3	3
	211	208
Paaiemente betaalbaar eersvolgende jaar oorgedra na korttermyn rentedraende lenings	(20)	(19)
	191	189
Betalbaar – twee tot vyf jaar	191	180
Betalbaar daarna	–	9
	191	189

DIE MAATSKAPPY		GEKONSOLIDEERD	
2009	2008	2009	2008
R miljoen	R miljoen	R miljoen	R miljoen

20. HANDELS- EN ANDER KREDITEURE

Handelskrediteure	56	13	1 418	1 182
Opgelope uitgawes	–	–	581	644
	56	13	1 999	1 826

21. KORTTERMYNLENINGS

Rentedraende lenings

Gedeelte van langtermyn rentedraende lenings betaalbaar eersvolgende jaar

Oortrokke bankrekening

	–	–	20	19
	–	–	31	103
	–	–	51	122
Rentevrye lenings met geen vaste terugbetalingsvoorwaardes nie	–	–	66	68
Lenings – Filiaalmaatskappye	12 576	–		
	12 576	–	117	190

AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE

VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2009

22. VOORSIENINGS

	Regsgedinge* R miljoen	Ander** R miljoen	2009 R miljoen	Regsgedinge* R miljoen	Ander** R miljoen	2008 R miljoen
Saldo's op 1 April	43	5	48	40	8	48
Addisionele voorsienings	–	–	–	4	1	5
Ongebruikte bedrae	(25)	–	(25)	–	–	–
Ander	–	–	–	–	(1)	(1)
	18	5	23	44	8	52
Voorsienings gebruik gedurende die jaar	–	–	–	(1)	(3)	(4)
Saldo's op 31 Maart	18	5	23	43	5	48

* Regsgedinge is aanhangig gemaak teen sekere filiaalmaatskappye. Die uitkoms en tydsberekening hiervan is onseker.

** Verskeie kleiner voorsienings.

23. PERSONEELKOSTE

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
Salarisse en lone	1 513	1 452
Aandeelgebaseerde betalings	49	23
Aftreevoordele	–	1
Pensioenkoste – vaste bydrae	99	87
Pensioenkoste – vaste voordeel	5	2
Na-aftrede mediese voordele	13	10
Ander	65	46
	1 744	1 621

24. DIREKTEURSVERGOEDING

	Uit- voerend R'000	2009 Nie- uitvoerend R'000	Totaal R'000	Uit- voerend R'000	2008 Nie- uitvoerend R'000	Totaal R'000
Uitvoerende direkteure						
Foos	880		880	750		750
Salarisse	15 000		15 000	11 919		11 919
Aandeeskema bonusse*	20 064		20 064	–		–
Aftreefondsbydraes	3 344		3 344	2 690		2 690
Ander voordele	1 547		1 547	1 212		1 212
Subtotaal	40 835		40 835	16 571		16 571
Nie-uitvoerende direkteure						
Onafhanklik		1 257	1 257		1 175	1 175
Nie-onafhanklik		3 943	3 943		4 429	4 429
Totaal	40 835	5 200	46 035	16 571	5 604	22 175
Waardetoename – Remgro Aandeeskema*	133 530	103 104	236 634	–	–	–

* Verwys na aantekening 25.1 op bladsy 99.

	2009 Fooie R'000	2009 Salarisse en ander R'000	Totaal R'000	2008 Fooie R'000	2008 Salarisse en ander R'000	Totaal R'000
Betaal deur:						
Die maatskappy	1 417		1 417	1 325		1 325
Filiaalmaatskappy	1 280	43 338	44 618	1 200	19 650	20 850
	2 697	43 338	46 035	2 525	19 650	22 175

24. DIREKTEURSVIRGOEDING (vervolg)

	2009						2008				
	Foioe R'000	Salarisse R'000	Aande- skema bonusse ⁽⁹⁾ R'000	Aftree- fonds R'000	Ander voordele ⁽¹⁰⁾ R'000	Totaal R'000	Foioe R'000	Salarisse R'000	Aftree- fonds R'000	Ander voordele ⁽¹⁰⁾ R'000	Totaal R'000
Uitvoerend											
W E Bührmann	160	1 806	6 583	389	289	9 227	150	1 578	341	221	2 290
L Crouse ⁽¹⁾	160	2 750		588	223	3 721					
J W Dreyer ⁽²⁾	80	698		132	35	945					
D M Falck ⁽³⁾		560		111	80	751	150	2 027	436	319	2 932
J A Preller (Mev)	160	999	3 659	229	242	5 289	150	910	210	221	1 491
T van Wyk	160	1 591	4 694	343	175	6 963	150	1 329	293	182	1 954
M H Visser ⁽⁴⁾	160	6 596	5 128	1 552	503	13 939	150	6 075	1 410	269	7 904
Subtotaal	880	15 000	20 064	3 344	1 547	40 835	750	11 919	2 690	1 212	16 571
Nie-uitvoerend (onafhanklik)											
G D de Jager	241					241	225				225
P K Harris	187					187	175				175
M M Morobe	160					160	150				150
D Prins ⁽⁵⁾	134					134	250				250
M Ramos (Mev) ⁽⁶⁾	160					160	150				150
F Robertson	241					241	225				225
H Wessels ⁽⁷⁾	134					134					
Subtotaal	1 257					1 257	1 175				1 175
Nie-uitvoerend (nie-onafhanklik)											
P E Beyers	160	568	–	144	104	976	150	514	131	102	897
J W Dreyer ⁽²⁾	80	929	–	218	69	1 296	150	1 395	306	102	1 953
E de la H Hertzog	160	1 059	–	215	77	1 511	150	1 000	204	75	1 429
J Malherbe	160	–	–	–	–	160	150	–	–	–	150
J P Rupert ⁽⁸⁾	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Subtotaal	560	2 556	–	577	250	3 943	600	2 909	641	279	4 429
Totaal	2 697	17 556	20 064	3 921	1 797	46 035	2 525	14 828	3 331	1 491	22 175

1. Mnr L Crouse is op 18 Junie 2008 as finansiële direkteur aangestel.
2. Mnr J W Dreyer is op 25 November 2008 as uitvoerende direkteur aangestel. Voor hierdie datum het hy as 'n nie-onafhanklike nie-uitvoerende direkteur op die direksie gedien.
3. Mnr D M Falck het op 18 Junie 2008 as finansiële direkteur afgetree. Ingevolge die reëls van die Remgro Aandeleskema het deelnemers wat die diens van die groep verlaat een jaar na hul aftrede waarin hulle aanbiedinge aan hulle gemaak, kan uitoefen.
4. Addisioneel tot die bostaande het mnr M H Visser direkteursgelde van GBP78 750 (2008: GBP75 000) vanaf BAT ontvang. Hy het op 30 April 2009 as direkteur van BAT uitgetree.
5. Mnr D Prins het op 22 Augustus 2008 as 'n nie-uitvoerende direkteur uitgetree. Hy was voorsitter van die oudit-en-risikokomitee.
6. Mev M Ramos het op 26 Februarie 2009 as 'n onafhanklike nie-uitvoerende direkteur uitgetree.
7. Mnr H Wessels is op 22 Augustus 2008 as 'n onafhanklike nie-uitvoerende direkteur aangestel. Hy is ook as voorsitter van die oudit-en-risikokomitee aangestel.
8. Mnr J P Rupert ontvang geen vergoeding nie.
9. Hierdie bonus verteenwoordig die betaling van die toename in waarde van gewone aandele in Remgro Beperk aan deelnemers van die Remgro Aandeleskema wat deur deelnemers na 30 September 2004 gekoop is, maar wat nog nie teen 6 Augustus 2008 gevestig het nie. Die toename in waarde is bereken as die verskil tussen die oorspronklike aanbodprys van die aandele en die vyfdag-volumegeweegde gemiddelde prys tot 27 Oktober 2008, dit is die laaste dag waarop verhandeling kon plaasvind ten einde aan die BAT-ontbondeling deel te neem. Remgro-aandeelhouders het die hantering soos beskryf, op 7 Oktober 2008 goedgekeur.
10. Voordele sluit mediese fondse-bydraes en motorvoordele in.

25. AANDEELGEBASEERDE BETALINGS

Die aandeelgebaseerde betalings wat in die finansiële state verantwoord word, het betrekking op die Remgro Aandeeskema en die Remgro Ekwiteitsvereffende Aandelegroei-reg-skema, asook die Rainbow Aandeeskema.

Agtergrond tot die Remgro Aandeeskema en die Remgro Ekwiteitsvereffende Aandelegroei-reg-skema

Die waardasies van beide aandeeskemas is gedoen met behulp van 'n aktuariële model. Hierdie model is deur 'n onafhanklike derde party ontwikkel uit die standaard binomiaal-opsie-waarderingsmodel ten einde die eiesoortige aard van die skemas, veral met verwysing na vroeë uitoefening, aan te spreek.

Die verwagte leeftye is beraam deur die toevallingspunte binne elke aanbod in ag te neem. Die risikovrye koers wat gebruik is, is beraam met verwysing na die inherente koers op 'n SA-nulkoersstaatseffek en deur gebruik te maak van die opbrengskurwe oor die verwagte kontrakleefte van vyf, ses en sewe jaar vanaf aanboddatum.

Die aandeelpryswisselvalligheid van die gewone aandele in Remgro Beperk is bepaal met verwysing na die bewegings in die aandeelprys sedert 1 Oktober 2000, dit is die aanvang van Remgro se verhandeling op die JSE.

Die dividendopbrengs is bereken deur gebruik te maak van 'n tweejaar bewegende gemiddelde dividendopbrengs op elke aanboddatum.

25.1 Remgro Aandeeskema (die "skema")

Aandeelgebaseerde betalings ten opsigte van die skema bestaan uit gewone aandele in Remgro Beperk aan deelnemers aangebied. Die aanbiedinge is geldig vir een jaar vanaf die datum van aanbod. Die skema is 'n uitgestelde aankoopskema en betaling geskied in drie gelyke jaarlikse paaieimente waarvan die eerste eers drie jaar na aanboddatum betaalbaar word. Deelnemers het geen regte tot lewering, stemming of gewone dividende op aandele voordat betaling geskied nie. Deelnemers kan kies om op 'n later datum te betaal met die gevolglike uitstel van regte. Betaling ten opsigte van aanbiedinge voor 26 November 2004 moet egter voor die verstryking van tien jaar geskied, terwyl aanbiedinge ná die datum voor die verstryking van sewe jaar moet geskied. Voortspruitend uit die BAT-ontbondeling is die skema vervang deur die Remgro Ekwiteitsvereffende Aandelegroei-reg-skema.

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
Aandeelgebaseerde betalingskoste ingesluit in die inkomstestaat (volgens IFRS 2)	16	12
Billike waarde van aanbiedinge gemaak gedurende die jaar	-	7

Alhoewel die groep ingevolge die oorgangsbepalings van IFRS gekies het om IFRS 2 slegs toe te pas op transaksies ná 7 November 2002 wat nog nie op 1 Januarie 2005 gevestig het nie, het die volgende inligting betrekking op alle aanbiedinge aan deelnemers van die skema.

Aantal en geweegde gemiddelde uitoefeningspryse van alle aanbiedinge van aandele aan deelnemers van die skema:

	2009		2008	
	Aantal aandele	Rand	Aantal aandele	Rand
Vorige finansiële jare	3 411 923	78.01	3 396 994	72.65
Aangebied in huidige finansiële jaar	-	-	145 562	185.69
Diensverlatings en ander	(547 698)	124.58	(4 250)	117.70
Aandele betaal en gelewer	(2 448 700)	59.84	(126 383)	56.50
Totaal op 31 Maart	415 525	123.68	3 411 923	78.01
Uitoefenbaar aan die einde van die tydperk	60 452	87.86	2 127 518	53.78

25. AANDEELGEBASEERDE BETALINGS (vervolg)

25.1 Remgro Aandeeskema (die "skema") (vervolg)

Uitoefeningsprysreeks van alle aanbiedinge:

	2009			2008		
	Aantal aandele uitstaande op jaareinde	Geweegde gemiddelde oorblywende kontrak- leef tyd in jare	Geweegde gemiddelde uitoefenings- prys per aandeel (Rand)*	Aantal aandele uitstaande op jaareinde	Geweegde gemiddelde oorblywende kontrak- leef tyd in jare	Geweegde gemiddelde uitoefenings- prys per aandeel (Rand)
R40 – R60	–	–	–	1 399 790	2.57	45.03
R60 – R80	–	–	–	625 238	5.12	64.46
R80 – R100	174 614	2.67	87.86	648 709	4.10	86.88
R100 – R120	–	–	–	24 248	4.64	114.05
R120 – R140	172 681	4.24	135.00	567 986	5.24	134.89
R140 – R160	–	–	–	390	5.66	155.45
R160 – R180	–	–	–	14 915	6.33	176.83
R180 – R200	68 230	5.22	186.70	130 647	6.22	186.70

Die volgende aannames is in die binomiaalmodel gebruik ten einde die aanbiedinge te waardeer:

	2008
Geweegde gemiddelde Remgro-aandeelprys vir die jaar (R)	185.73
Uitoefeningsprys (R)	155.45 – 187.50
Gemiddelde verwagte uitoefeningstermyn (jare)	5 – 7
Pryswisselvalligheid (%)	19.24 – 20.21
Risiko-vrye koers (%)	7.7 – 8.4
Verwagte dividendopbrengs (%)	2.5 – 2.6

Geen aanbiedinge is gedurende die huidige finansiële jaar ingevolge hierdie skema gemaak nie.

* Ingevolge die skema-reëls ontvang deelnemers ook alle spesiale dividende en opbrengste voortspruitend uit groepeerstrukturerings wat na die aanboddatum geskied.

25.2 Remgro Ekwiteitsvereffende Aandele-groei-reg-skema (die "SAR-skema")

Deelnemers van die SAR-skema word vergoed met aandele ter waarde van die groei in 'n toegekende aantal Remgro gewone aandele wat binne sewe jaar na die regte toegeken is, uitgeoefen moet word.

Die vroegste intervalle waarbinne aandele-groei-regte (SARs) uitgeoefen kan word, is soos volg:

- Een-derde na drie jaar na die toekenningsdatum
- Twee-derdes na vier jaar na die toekenningsdatum
- Die res na vyf jaar na die toekenningsdatum

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
Aandele-gebaseerde betalingskoste ingesluit in die inkomstestaat (volgens IFRS 2)	13	–
Billike waarde van opsies toegeken gedurende die jaar	63	–

Aantal en geweegde gemiddelde uitoefeningspryse van alle SARs aangebied aan deelnemers van die SAR-skema:

	2009	
	Aantal SARs	Rand
Aangebied in huidige finansiële jaar	3 641 533	73.24
Verbeur gedurende die huidige finansiële jaar	(6 779)	73.21
Totaal op 31 Maart	3 634 754	73.24
Uitoefenbaar aan die einde van die tydperk	295 159	72.00

25. AANDEELGEBASEERDE BETALINGS (vervolg)

25.2 Remgro Ekweitiesvereffende Aandelegroei-skema (die "SAR-skema") (vervolg)

Uitoefeningspryse van alle opsies:

	Aantal SARs uitstaande op jaareinde	2009 Geweegde gemiddelde oorblywende kontrakleef tyd in jare
R72	1 389 152	3.69
R74	2 245 602	6.66

Die volgende aannames is in die binomiaalmodel gebruik ten einde die aanbiedinge te waardeer:

	2009
Geweegde gemiddelde Remgro-aandeleprys vir die jaar:	
– Volle jaar (R)	137.62
– Voor die BAT-ontbondeling (R)	191.99
– Na die BAT-ontbondeling (R)	70.37
Uitoefeningsprys (R)	72 – 74
Gemiddelde verwagte uitoefeningstermyn (jare)	3 – 6
Pryswisselvalligheid (%)	20.78 – 22.36
Risiko-vrye koers (%)	8.13 – 8.76
Verwagte dividendopbrengs (%)	2.37

25.3 Huidige status – aanbiedinge aan direkteure

Remgro Aandele-skema

– gewone aandele

Deelnemer	Balans van aandele aanvaar op 31 Maart 2008	Aandele aanvaar gedurende die jaar	Datum van aandele aanvaar	Aanbod-prys (Rand)	Aantal aandele betaal en gelewer	Datum van aandele betaal en gelewer	Aandeleprys op datum van betaling en lewering van aandele (Rand)	Waarde-toename ⁽¹⁾ (R'000)	Aandele verbeur op 27/10/08 ⁽²⁾	Balans van aandele aanvaar op 31 Maart 2009
Uitvoerend										
W E Bührmann	97 872			87.86	32 624	13/10/08	167.00	2 582	65 248	–
	7 303			135.00					7 303	–
	38 645			186.70					38 645	–
D M Falck	458 716			43.60	458 716	08/08/08	194.22	69 092	–	–
	104 917			63.00	104 917	08/08/08	194.22	13 767	–	–
	30 050			87.86	30 050	13/10/08	167.00	2 378	–	–
	92 988			135.00	92 988	13/10/08	167.00	2 976	–	–
	18 146			186.70	18 146	13/10/08	167.00	(357)	–	–
J A Preller	24 466			43.60	24 466	13/10/08	167.00	3 019	–	–
	34 572			87.86	11 524	13/10/08	167.00	912	23 048	–
	30 167			135.00					30 167	–
	2 319			186.70					2 319	–
M H Visser	278 979			63.00	278 979	13/10/08	167.00	29 014	–	–
	342 488			87.86	114 164	13/10/08	167.00	9 035	53 710	174 614
	172 681			135.00						172 681
	68 230			186.70						68 230
T van Wyk	42 161			87.86	14 055	13/10/08	167.00	1 112	28 106	–
	41 598			135.00					41 598	–
	3 029			186.70					3 029	–
Subtotaal	1 889 327	–			1 180 629			133 530	293 173	415 525
Nie-uitvoerend										
P E Beyers	191 130			43.60	191 130	13/10/08	167.00	23 585	–	–
J W Dreyer	191 130			43.60	191 130	13/10/08	167.00	23 585	–	–
J P Rupert	414 938			48.20	414 938	23/09/08	183.00	55 934	–	–
Subtotaal	797 198	–			797 198			103 104	–	–
Totaal	2 686 525	–			1 977 827			236 634	293 173	415 525

1. Dit verwys na die toename in die waarde van skema-aandele vir die betrokke deelnemers sedert die datum van aanbod tot en met die datum van betaling en lewering daarvan.

2. In die plek van die aandele wat verbeur is, is direkteure 'n kontantbonus betaal. Verwys na aantekening 24.

25. AANDEELGEBASEERDE BETALINGS (vervolg)
 25.3 Huidige status – aanbiedinge aan direkteure (vervolg)

Remgro Aandeeskema (vervolg)
 – gewone aandele

Deelnemer	Balans van aandele aanvaar op 31 Maart 2007	Aandele aanvaar gedurende die jaar	Datum van aandele aanvaar	Aanbod- prys (Rand)	Aantal aandele betaal en gelewer	Datum van aandele betaal en gelewer	Aandeel- prys op datum betaal en gelewer (Rand)	Waarde- toename* (R'000)	Balans van aandele aanvaar op 31 Maart 2008
Uitvoerend									
W E Bührmann	97 872			87.86					97 872
	7 303			135.00					7 303
		38 645	27/06/07	186.70					38 645
D M Falck	458 716			43.60					458 716
	104 917			63.00					104 917
	30 050			87.86					30 050
	92 988			135.00					92 988
		18 146	03/07/07	186.70					18 146
J A Preller	24 466			43.60					24 466
	34 572			87.86					34 572
	30 167			135.00					30 167
		2 319	03/07/07	186.70					2 319
M H Visser	278 979			63.00					278 979
	342 488			87.86					342 488
	172 681			135.00					172 681
		68 230	26/06/07	186.70					68 230
T van Wyk	42 161			87.86					42 161
	41 598			135.00					41 598
		3 029	03/07/07	186.70					3 029
Subtotaal	1 758 958	130 369							1 889 327
Nie-uitvoerend									
P E Beyers	191 130			43.60					191 130
J W Dreyer	191 130			43.60					191 130
J P Rupert	414 938			48.20					414 938
Subtotaal	797 198								797 198
Totaal	2 556 156	130 369							2 686 525

* Dit verwys na die toename in die waarde van skema-aandele vir die betrokke deelnemers sedert die datum van aanbod tot en met die datum van betaling en lewering daarvan.

25. **AANDEELGEBASEERDE BETALINGS** (vervolg)
 25.3 **Huidige status – aanbiedinge aan direkteure** (vervolg)
 Remgro Ekwiteitsvereffende Aandelegroei-reg-skema
 – Aandelegroei-regte (SARs)

Deelnemer	Balans	SARs	Aanbod- prys	Aantal SARs	Datum van SARs	Aandeelprys	Waarde- toename*	Balans
	van SARs aanvaar op 31 Maart 2008	aanvaar gedurende die jaar				Aanbod- datum		op datum van
Uitvoerend								
W E Bührmann	–	283 148	04/11/08	72.00				283 148
	–	124 771	27/11/08	74.00				124 771
L Crouse	–	418 108	27/11/08	74.00				418 108
J A Preller	–	141 411	04/11/08	72.00				141 411
	–	48 788	27/11/08	74.00				48 788
T van Wyk	–	185 207	04/11/08	72.00				185 207
	–	87 829	27/11/08	74.00				87 829
M H Visser	–	136 767	04/11/08	72.00				136 767
	–	542 424	27/11/08	74.00				542 424
J W Dreyer	–	270 270	27/11/08	74.00				270 270
Totaal		– 2 238 723						2 238 723

* Dit verwys na die toename in die waarde van SAR-skema-aandele van die aangeduide deelnemers sedert die datum van aanbod tot en met betaling en lewering daarvan.

25.4 **Rainbow Aandele-skema**

Rainbow het 'n ekwiteitskikkende aandele-skema vir sekere werknemers ingevolge waarvan aandeelopsies aangebied uitoefbaar is in drie gelyke paaieimente op twee, drie en vier jaar na die aanboddatum. Onderhewig aan die diskresie van die Rainbow Aandeleaansporingstrust se trustees, verval opsies wat nog nie by diensbeëindiging uitgeoefen is nie. 'n Koste van R20 miljoen (2008: R11 miljoen) met betrekking tot dié skema, is in die inkomstestaat erken.

AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE

VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2009

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
26. WINS		
Wins word getoon nadat die volgende in aanmerking geneem is:		
GEKONSOLIDEERD		
Inkomste		
Billike waarde aanpassing – biologiese bates	27	46
Billike waarde aanpassing – afgeleide instrumente	15	66
Huurinkomste – beleggingseiendomme	10	9
Rente ontvang	197	296
Aandeelhouderslening aan geassosieerde maatskappy	–	6
Finansiële instellings en ander	197	290
Wins met die verkoop en herstrukturering van beleggings	24	1 665
Wins met herstrukturering van belegging in Unilever	–	1 167
Wins met ontbondeling van belegging in Discovery deur FirstRand	–	403
Ander	24	95
Wins met verkoop van eiendom, aanleg en toerusting	–	114
Wisselkoerswinste	121	20
Uitgawes		
Amortisasie van ontasbare bates	12	12
Billike waarde aanpassing – afgeleide instrumente	164	–
Uitgawes – beleggingseiendomme	5	5
Huur	84	61
Grond en geboue	45	26
Masjinerie en toerusting	15	21
Voertuie	7	4
Kantoortoerusting	17	10
Navorsings- en ontwikkelingskoste afgeskryf	7	1
Ouditeursvergoeding – ouditgelde	13	11
– ander dienste	3	3
Professionele gelde	49	25
Waardevermindering	271	251
Geboue	34	30
Masjinerie en toerusting	203	188
Voertuie	31	31
Kantoortoerusting	3	2
Verlies met verkoop van eiendom, aanleg en toerusting	3	–
DIE MAATSKAPPY		
Verlies met ruil van belegging in BAT vir belegging in Reinet depositobewyse en ander koste ten opsigte van die BAT-ontbondeling	2 012	–

AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE

VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2009

	DIE MAATSKAPPY		GEKONSOLIDEERD	
	2009	2008	2009	2008
	R miljoen	R miljoen	R miljoen	R miljoen
27. DIVIDENDINKOMSTE				
Ingesluit by wins:				
Genoteer	–	–	352	274
Ongenoteer – Filiaalmaatskappye	59 469	2 138		
– Ander	–	–	3	–
	59 469	2 138	355	274
Dividende vanaf geassosieerde maatskappye en gesamentlike ondernemings teen beleggings verreken			1 528	3 297
			2009	2008
			R miljoen	R miljoen
28. EKWITEITSAANSUIWERING				
Belang in netto toedeelbare wins van geassosieerde maatskappye en gesamentlike ondernemings – per inkomstestaat			4 806	7 210
Voortgesette bedrywighe			2 389	3 825
Beëindigde bedrywighe			2 417	3 385
Dividende ontvang vanaf geassosieerde maatskappye en gesamentlike ondernemings			(1 528)	(3 297)
Belang in netto wins deur geassosieerde maatskappye en gesamentlike ondernemings behou			3 278	3 913
Wisselkoersverskille met omrekening vanaf gemiddelde koerse na jaareindkoerse			59	162
Ekwiteitsaansuiwing oorgeplaas na nie-verdeelbare reserwes (Verwys state van veranderinge in ekwiteit)			3 337	4 075
Gedeelte van die belang in netto wins deur geassosieerde maatskappye en gesamentlike ondernemings behou, wat verantwoord is vanuit ongeouditeerde tussenverslae en bestuurstate			876	1 039
Voorwaardelike aanspreeklikhede van geassosieerde maatskappye en gesamentlike ondernemings				
Waarborge aan derde partye – Leweringswaarborge, borgstellings en kredietbriewe van verskeie geassosieerde maatskappye en gesamentlike ondernemings			170	142
Voorwaardelike belastingaanspreeklikhede			11	98
Eise – Daar bestaan ’n aantal bestaande en potensiële regseise teen verskeie geassosieerde maatskappye waarvan die uitslag nie voorsien kan word nie, maar wat, beide individueel en gesamentlik, as nie-wesentlik beskou word.				

VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2009

	GEKONSOLIDEERD		DIE MAATSKAPPY	
	2009	2008	2009	2008
	R miljoen	R miljoen	R miljoen	R miljoen
29. KONTANTVLOEI-INLIGTING				
29.1 Aansuiwerings				
Amortisasie van ontasbare bates en waardevermindering	282	263	–	–
Beweging in voorsienings	(96)	5	–	–
Aandeeskemakoste	49	68	–	–
(Wins)/verlies met verkoop van eiendom, aanleg en toerusting	3	(114)	–	–
Ander	(24)	1	–	–
	214	223	–	–
29.2 Afname/(toename) in bedryfskapitaal				
Afname/(toename) in voorraad en biologiese landbouibates	(27)	(341)	–	–
Afname/(toename) in handels- en ander debiteure	(117)	(327)	(3)	3
Toename/(afname) in handels- en ander krediteure	165	393	43	2
Netto beweging in afgeleide instrumente	31	(26)	–	–
	52	(301)	40	5
29.3 Rekonsiliasie van dividende ontvang				
Ontvangbaar aan die begin van die jaar	–	168	–	–
Per inkomstestaat	355	274	59 469	2 138
Dividende vanaf geassosieerde maatskappye en gesamentlike ondernemings teen beleggings verreken	1 528	3 297	–	–
Dividend <i>in specie</i>	–	(191)	–	–
Ontvangbaar aan die einde van die jaar	(389)	–	–	–
Kontant ontvang	1 494	3 548	59 469	2 138
29.4 Rekonsiliasie van belasting betaal met bedrag getoon in inkomstestaat				
Vooruitbetaal aan die begin van die jaar	80	14	–	–
Onbetaald aan die begin van die jaar	(13)	(104)	–	–
Per inkomstestaat	(282)	(340)	(686)	–
– normale inkomste	(259)	(296)	–	–
– kapitaalwins	(2)	(17)	–	–
– SBM	(21)	(27)	(686)	–
Onbetaald aan die einde van die jaar	–	13	–	–
Vooruitbetaal aan die einde van die jaar	(65)	(80)	–	–
Kontant betaal	(280)	(497)	(686)	–
29.5 Rekonsiliasie van dividende betaal				
Per state van veranderinge in ekwiteit	(56 757)	(2 178)	(57 204)	(2 233)
Dividend <i>in specie</i>	54 689	–	55 095	–
Betaal deur filiaalmaatskappye aan minderheid	(52)	(74)	–	–
Kontant betaal	(2 120)	(2 252)	(2 109)	(2 233)

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
30. BESIGHEDE VERKRY		
Gedurende die afgelope twee jaar het filiaalmaatskappye in die groep verskeie klein besighede verkry. Die bates en laste voortspruitend uit hierdie verkrygings was die volgende:		
Netto bates verkry	7	3
Klandisiewaarde (aantekening 5)	4	2
Kontant betaal	11	5
Kontant van besigheid verkry	–	(1)
Netto kontantvloei met verkryging van besigheid	11	4

31. FINANSIËLE INSTRUMENTE

31.1 Klasse finansiële instrumente en billike waarde

Finansiële instrumente op die balansstaat sluit beleggings, belegging in geldmarkfondse, lenings ontvangbaar, debiteure, kontant, krediteure, langtermynverpligtinge en afgeleide instrumente in. Besonderhede van die aard, omvang en terme van hierdie instrumente is uiteengesit in die aantekening by die betrokke items.

Die rekeningkundige beleid vir finansiële instrumente is op die volgende lynitems in die balansstaat toegepas.

Finansiële bates	Nie-finansiële bates R miljoen	Lenings en debiteure R miljoen	Bates teen billike waarde deur wins en verlies R miljoen	Beskikbaar vir verkoop R miljoen	Drawaarde R miljoen	Billike waarde R miljoen
2009						
Beleggings – ander			40	4 702	4 742	4 742
Lenings		100			100	100
Debiteure en korttermynlenings	62	1 737			1 799	1 799
Afgeleide instrumente			16		16	16
Belegging in geldmarkfondse			1 578		1 578	1 578
Kontant en kontantekwivalente		5 050			5 050	5 050
	62	6 887	1 634	4 702	13 285	13 285
2008						
Beleggings – ander				8 551	8 551	8 551
Lenings		2			2	2
Debiteure en korttermynlenings	31	1 261			1 292	1 292
Afgeleide instrumente			19		19	19
Kontant en kontantekwivalente		3 934			3 934	3 934
	31	5 197	19	8 551	13 798	13 798

31. FINANSIËLE INSTRUMENTE (vervolg)
 31.1 Klasse finansiële instrumente en billike waarde (vervolg)

Finansiële laste	Laste teen geamortiseerde koste R miljoen	Laste teen billike waarde deur wins en verlies R miljoen	Drawaarde R miljoen	Billike waarde R miljoen
2009				
Langtermynlenings	191		191	191
Handels- en ander krediteure	1 999		1 999	1 999
Korttermynlenings	117		117	117
Afgeleide instrumente		18	18	18
	2 307	18	2 325	2 325
2008				
Langtermynlenings	189		189	189
Handels- en ander krediteure	1 826		1 826	1 826
Korttermynlenings	190		190	190
Afgeleide instrumente		3	3	3
	2 205	3	2 208	2 208

Billike waarde

Op 31 Maart 2009 en 2008 benader die billike waarde van die finansiële instrumente hul drawaarde.

Die volgende metodes en aannames word gebruik om die billike waarde van elke kategorie van finansiële instrumente te bepaal:

Finansiële instrumente beskikbaar vir verkoop en belegging in geldmarkfondse: Billike waarde is gebaseer op gekwoteerde markpryse of, in die geval van ongenoteerde instrumente, toepaslike waardasiemetodologieë.

Kontant en kontantekwivalente, debiteure, krediteure en korttermynlenings: Weens die verwagte korttermyn vervaldatum van hierdie finansiële instrumente benader die drabedrag hul billike waarde.

Lenings: Die billike waarde van langtermynlenings is gebaseer op verdiskonteerde kontantvloei deur van die effektiewe rentekoersmetode gebruik te maak. Aangesien die rentekoerse van langtermynlenings almal markverwant is, benader hul drabedrag hul billike waarde.

Afgeleide instrumente: Die billike waarde van afgeleide instrumente word bepaal met verwysing na die mark waarin daar met dié instrumente handel gedryf word.

31. FINANSIËLE INSTRUMENTE (vervolg)

31.2 Finansiële instrumente en risikobestuur

'n Verskeidenheid finansiële risiko's beïnvloed die groep se resultate: markrisiko (insluitende prys-, rentekoers- en buitelandse valutarisiko), kredietrisiko en likiditeitsrisiko. Die maatskappy en sy filiaalmaatskappye se risikobestuursprogramme, waarvan sleutelaspekte hieronder uiteengesit is, erken die onvoorspelbaarheid van finansiële markte en is daarop gemik om enige negatiewe uitwerking daarvan tot 'n minimum te beperk. Afgeleide instrumente word gebruik om teen sekere finansiële risikoblootstellings te verskans.

Risikobestuur word uitgevoer deur die sentrale tesourie-afdeling ingevolge beleid wat deur die direksie goedgekeur is. 'n Tesouriekomitee identifiseer, evalueer en verskans finansiële risiko's in ooreenstemming met die groep se risiko-aptit, stel risikoperke vas en monitor nakoming van beleid en prosedures. Die komitee word bygestaan deur die interne ouditafdeling wat gereeld en op 'n ad hoc-basis oorsig doen van risikobestuurkontroles en -prosedures. Dit is die verantwoordelikheid van die Remgro oudit-en-risikokomitee om oor hierdie funksies toesig te hou en die geskiktheid van die risikobestuurstrategie te beoordeel.

Tersaaklike finansiële risiko's en risikobestuursprogramme, word soos volg opgesom:

Markrisiko*Prysrisiko*

Blootstelling aan aandeelprysrisiko spruit uit beleggings in genoteerde en ongenoteerde aandele. "Beleggings beskikbaar vir verkoop" bestaan hoofsaaklik uit die belegging in Impala Platinum Holdings Beperk wat teen markwaarde ingesluit is by "Beleggings – Ander" op die balansstaat. Die uitvoerende komitee monitor op 'n deurlopende grondslag die stand van al die beleggings en maak aanbevelings aan die direksie in dié verband. Sommige bedryfsfiliale het kommoditeitsopsie- en -termynkontrakte wat deur die pryse van die onderliggende kommoditeite beïnvloed word.

Buitelandse valutarisiko

Die maatskappy en sy filiaalmaatskappye is internasionaal bedrywig en word blootgestel aan valutarisiko as gevolg van kommersiële transaksies wat gedenomineer is in buitelandse valuta. Hierdie risiko's word beperk deur gebruik te maak van buitelandse valutakontrakte wanneer nodig geag.

Die groep het geen beduidende blootstelling aan buitelandse valutarisiko nie.

Beleggings in buitelandse bedrywigheede se netto bates is blootgestel aan buitelandse valuta omskakelingsrisiko. Op jaareinde het die drawaarde van buitelandse kontant asook dié van belegging in geldmarkfondse R3 515 miljoen (2008: R2 654 miljoen) beloop. Verwys na aantekening 15 en 16 vir verdere inligting.

Rentekoersrisiko

Weens beduidende bedrae in kontantbeleggings, word inkomste beïnvloed deur skommelings in markrentekoerse. Die profiel van kontant en kontantekwivalente word in aantekening 16 uiteengesit. Rentekoersrisiko word deur die tesourie-afdeling bestuur deur gebruik te maak van goedgekeurde teenpartyte wat die beste koerse aanbied.

Die maatskappy en sy filiaalmaatskappye is ook blootgestel aan rentekoersrisiko as gevolg van sy langtermynverpligtinge. Die rentekoersprofiel van die verpligtinge word in aantekening 19 uiteengesit.

31. FINANSIËLE INSTRUMENTE (vervolg)

31.2 Finansiële instrumente en risikobestuur (vervolg)

Die groep se sensitiwiteit vir markrisiko

Die volgende tabel dui die groep se wins- en ekwiteitsensitiwiteit vir markrisiko aan indien die markte met die onderstaande persentasies verander:

	Verandering	2009 Inkomste- staat R miljoen	Ekwiteit R miljoen	Verandering	2008 Inkomste- staat R miljoen	Ekwiteit R miljoen
Rentekoerse	2.0%	92	–	2.0%	51	–
Wisselkoerse	5.0%	–	183	5.0%	1	–
Ekwiteitspryse	10.0%	–	408	10.0%	–	731
Kommoditeitspryse	–	–	–	R50/ton	9	–
		92	591		61	731

Bogenoemde is bereken met verwysing na die drawaarde van finansiële instrumente op jaareinde en 'n moontlike verandering in die markrisikofaktor.

Kredietrisiko

Die groep se blootstelling aan kredietrisiko is die billike waarde van lenings, debiteure, korttermynlenings, afgeleide instrumente en kontant en kontantekwivalente soos hierbo aangedui.

Lenings ontvangbaar en debiteure

Op jaareinde was daar nie enige beduidende "Lenings ontvangbaar" uitstaande nie. Daar is ook nie enige beduidende konsentrasie van kredietrisiko met betrekking tot debiteure nie as gevolg van die verspreiding daarvan oor 'n wye geografiese gebied. Beleid en prosedures is in plek om te verseker dat verkope slegs aan klante met 'n aanvaarbare kredietgeskiedenis geskied. Ander debiteure bestaan hoofsaaklik uit vooruitbetalings en dividende ontvangbaar.

Die terme wat aan handelsdebiteure toegestaan word, word bepaal deur die onderskeie kredietbeleide van elke bedryfsfiliaal, d.i. Rainbow Chicken, Tsb Sugar en Wispeco.

Die onderstaande tabel dui die ouderdomsanalise van agterstallige handelsdebiteure en die ooreenstemmende uitstaande bedrag van debiteure op jaareinde aan:

Debiteure	Ouderdomsanalise van agterstallige handelsdebiteure			Totale agterstallige handels- debiteure R miljoen
	60 dae R miljoen	90 dae R miljoen	120 dae + R miljoen	
2009	17	2	19	38
2008	76	8	10	94

'n Voorsiening vir oninbare skulde van R45 miljoen (2008: R44 miljoen) is gemaak. Verwys aantekening 12.

Die kredietkwaliteit van presterende handelsdebiteure waarteen geen waardedalings voorsien is nie, is soos volg:

	2009	2008
Bestaande klante (geskiedenis van ses maande +) – geen nie-betalings in verlede nie	778	839
Bestaande klante (geskiedenis van ses maande +) – met nie-betalings in die verlede	220	82
Nuwe klante (geskiedenis van minder as ses maande)	160	125
	1 158	1 046

31. FINANSIËLE INSTRUMENTE (vervolg)

31.2 Finansiële instrumente en risikobestuur (vervolg)

Afgeleide instrumenttransaksies en kontantbeleggings

Afgeleide instrumenttransaksies word beperk tot transaksies met finansiële instellings met goeie kredietgradering. Die tesouriekomitee keur hierdie instellings en bepaal ook die limiete vir kredietblootstelling aan 'n enkele entiteit.

Kontant en kontantekwivalente word slegs by goedgekeurde instellings gehou met 'n aanvaarbare kredietwaardigheid. Die tesouriekomitee stel limiete vir elke finansiële instelling vas. Verwys na die kontant en kontantekwivalente aantekening (aantekening 16) vir verdere inligting.

Likiditeitsrisiko

Die maatskappy en sy filiaalmaatskappye beskik oor beduidende kontantsaldo's en minimum langtermynskuld wat sy likiditeitsrisiko beperk. Nietemin word verseker dat voldoende kredietfasiliteite beskikbaar is om buigsaamheid te behou in die befondsing van transaksies.

Die volgende skedule dui die terugbetalingstermyn van uitstaande skuld aan:

Finansiële laste	Drawaarde R miljoen	Kontraktuele kontantvloei R miljoen	Nie-verdiskonteerde kontantvloei		
			0 tot 12 maande R miljoen	1 tot 5 jaar R miljoen	5 jaar en langer R miljoen
2009					
Langtermynlenings	191	255	–	250	5
Handels- en ander krediteure	1 999	1 999	1 999	–	–
Korttermynlenings	117	139	139	–	–
Afgeleide instrumente	18	159	117	28	14
	2 325	2 552	2 255	278	19
2008					
Langtermynlenings	189	248	–	238	10
Handels- en ander krediteure	1 826	1 826	1 826	–	–
Korttermynlenings	190	211	211	–	–
Afgeleide instrumente	3	56	56	–	–
	2 208	2 341	2 093	238	10

32. **KAPITAALBESTUUR**

Die maatskappy bestuur sy aandeelhouersekwiteit, d.i. sy uitgereikte kapitaal (insluitende aandelepremie), reserwes en tesourie-aandele, as kapitaal. Die groep se doelwit met kapitaalbestuur is om sy vermoë te beskerm om as lopende saak voort te gaan ten einde 'n opbrengs aan sy aandeelhouers in die vorm van dividende en kapitaalgroei te lewer.

Ten einde die kapitaalstruktuur te onderhou of te verander mag die groep die bedrag van dividende betaal aan aandeelhouers aanpas, kapitaal aan sy aandeelhouers uitkeer, aandele uittrek of aandele vanaf aandeelhouers terugkoop. Vir die jaar onder oorsig is kontantdividende ten bedrae van R902 miljoen (2008: R2 471 miljoen) verklaar en die belegging in BAT ten bedrae van R55.2 miljard is ontbondel deur middel van 'n tussendividend *in specie*. Die groep het ook sy eie aandele ter waarde van R666 miljoen (2008: R28 miljoen) teruggekoop.

Verwys na die state van veranderinge in ekwiteit vir verdere inligting rakende die groep se kapitaal.

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
33. VERPLIGTINGE		
Kapitaalverpligtinge	751	888
Onafgehandelde kontrakte vir kapitaaluitgawes	100	114
Kapitaaluitgawes gemagtig waarvoor nog nie gekontrakteer is nie	173	161
Beleggingsverpligtinge	478	613
Bedryfshuurverpligtinge	131	130
Betaalbaar binne een jaar	43	39
Betaalbaar – twee tot vyf jaar	82	81
Betaalbaar daarna	6	10
	882	1 018

Bostaande verpligtinge sal uit eie bronne en geleende fondse gefinansier word.

34. **LENINGSBEVOEGDHEDE**

Daar is geen beperking op die leningsbevoegdheids van die maatskappy en sy filiale ten opsigte van lenings en gewaarborgde skulde nie.

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
35. WAARBORGE EN VOORWAARDELIKE AANSPREEKLIKHEDDE		
35.1 Waarborge		
Waarborg aan geassosieerde maatskappy*	386	–
Waarborge deur filiaalmaatskappye	1	8
	387	8
35.2 Voorwaardelike aanspreeklikhede		
Kontrakteler-waarborge**	48	50

* Unilever Plc en Unilever NV, hierna Unint, en Robertsons Holdings (Edms) Beperk (Robertsons), 'n volfiliaalmaatskappy van Remgro, verskaf 'n waarborg aan die houers van skuldinstrumente wat deur Unilever SA (Edms) Beperk (Unilever SA) uitgereik is. Die maatskappye is gesamentlik en afsonderlik aanspreeklik in geval van wanbetaling deur Unilever SA. Ingevolge sy skuldinstrumentprogram is Unilever SA gemagtig om skuldinstrumente ter waarde van tot R2.5 miljard uit te reik. Op 31 Maart 2009 was skuldinstrumente ter waarde van R1.5 miljard deur Unilever SA uitgereik. Unint het 'n kruis-waarborg aan Robertsons toegestaan ingevolge waarvan Robertsons se aanspreeklikheid tot 25.75% van die uitgereikte instrumente beperk word. Robertsons se maksimum blootstelling ingevolge hierdie reëling beloop R643.75 miljoen indien Unilever SA die program ten volle benut.

** Sekere filiaalmaatskappye het voorwaardelike aanspreeklikhede wat verband hou met sekere kontrakteler-ooreenkomste. Daar word nie voorsien dat enige wesentlike aanspreeklikhede hieruit sal voortspruit nie.

36. VERWANTE PARTY INLIGTING

Filiale

Besonderhede van inkomste vanaf, en beleggings in, filiaalmaatskappye verskyn in aantekening 27 en in Bylaag A onderskeidelik.

Geassosieerde maatskappye en gesamentlike ondernemings

Besonderhede van beleggings in, en inkomste vanaf, geassosieerde maatskappye en gesamentlike ondernemings verskyn in aantekeninge 6, 7 en 28 onderskeidelik, asook in Bylae B en C.

Sleutelbestuurpersoneel

Slegs Remgro se direkteure word as sleutelbestuurpersoneel beskou. Inligting oor direkteursvergoeding en hul aandeelhouing in die maatskappy verskyn in aantekeninge 24 en 25 en in die verslag van die raad van direkteure.

Aandeelhouers

Besonderhede van die hoofaandeelhouer verskyn in die verslag van die raad van direkteure. 'n Gedetailleerde ontleding van aandeelhouers verskyn op bladsy 123 en 124 van die jaarverslag.

Ander

Sekere kontraktuele ooreengekomme, ondersteunende en ander dienste word aan VenFin Beperk gelewer.

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
36. VERWANTE PARTY INLIGTING (vervolg)		
Transaksies met verwante partye		
GEKONSOLIDEERD		
Transaksies van Remgro Beperk en sy filiaalmaatskappye met:		
<i>Beherende aandeelhouer</i>		
Kontantdividende	146	164
Dividend <i>in specie</i>	4 128	–
<i>Geassosieerde maatskappye</i>		
Rente ontvang	12	11
Dividende ontvang	1 528	3 297
Verkope	69	2
Administrasiefooie	16	13
Aankope	148	113
Rente betaal	–	1
<i>Sleutelbestuurpersoneel</i>		
Salarisse en ander voordele	23	19
Aandeleskema bonusse	20	–
Aftreevoordele	3	3
Aandeelgebaseerde betalings	13	8
<i>Ander</i>		
Foooie ontvang van VenFin Beperk	19	17
Saldo's verskuldig van/(aan) verwante partye		
Geassosieerde maatskappye	(20)	(11)
Geassosieerde maatskappye	473	22
Gesamentlike ondernemings	116	–
Lenings aan direkteure	38	–
Saldo – 1 April	–	–
Lenings toegestaan gedurende die jaar	40	–
Rente gehef	1	–
Terugbetalings gemaak	(3)	–
DIE MAATSKAPPY		
Transaksies van Remgro Beperk met:		
<i>Beherende aandeelhouer</i>		
Kontantdividende	146	164
Dividend <i>in specie</i>	4 128	–
<i>Filiaalmaatskappye</i>		
Dividende ontvang	59 469	2 138
Administrasiefooie ontvang	5	5
Saldo's verskuldig deur verwante partye		
Filiaalmaatskappye	179	2 312

Geen sekuriteit is vir enige uitstaande saldo's gegee nie. Daar is geen voorsienings vir oninbare skuld teen uitstaande saldo's met verwante partye gemaak nie en geen oninbare skuld van verwante partye is gedurende die jaar afgeskryf nie. Lenings, wat verband hou met die aankoop van gewone aandele in Remgro wat voor 30 September 2004 toegeken is, maar nog nie teen 6 Augustus 2008 gevestig het nie, is aan deelnemers van die Remgro Aandeleskema gemaak.

	2009 R miljoen	2008 R miljoen
37. BEËINDIGDE BEDRYWIGHEDE		
Geëkwiteerde inkomste van beëindigde bedrywighede	2 417	3 385
Realisasie van reserwes voorheen uitgestel in ekwiteit	2 695	–
Voorbelaste wins met uitkering van beëindigde bedrywighede	38 068	–
Belasting op die uitkering van beëindigde bedrywighede	(677)	–
Wins vir die jaar van beëindigde bedrywighede	42 503	3 385
Kontantvloei van beëindigde bedrywighede:		
Bedryfsaktiwiteite	169	1 893
Beleggingsaktiwiteite	3 736	–
Netto kontantvloei van beëindigde bedrywighede	3 905	1 893

Op 7 Oktober 2008 het Remgro se aandeelhouers die ontbondeling van die belegging in BAT by wyse van 'n tussendividend *in specie* goedgekeur en op 3 November 2008 het Remgro 192.9 miljoen BAT gewone aandele en 302.6 miljoen Reinet Investments S.C.A. (Reinet) depositobewyse aan Remgro-aandeelhouers in die verhouding van 40.6054 BAT gewone aandele en 63.6977 Reinet depositobewyse vir elke 100 Remgro-aandele gehou, uitgekeer.